

Notat om evaluering af valgfagssamarbejdet 2015-16

Ørbækvej 100
5220 Odense SØ

www.odense.dk

Tlf. 66131372
Fax
E-mail

Formål med evaluering af valgfagssamarbejde

Dette skoleårs udbud af valgfag er karakteriseret ved nye samarbejdsmodeller, hvor skolerne går sammen i klynger med naboskoler for tilsammen at kunne udbyde et bredere tilbud af valgfag end tidligere til eleverne. Udbuddet er karakteriseret ved samarbejdsaftaler med ungdomsskolerne og forskellige eksterne aktører, herunder en central økonomisk rammeaftale med EUD. Valgfagene er placeret på fælles fagdage/fordybelsedage. Det er forskelligt fra region til region, om valgfagssamarbejdet foregår i mindre klynger eller i større forpligtende partnerskaber.

På baggrund af dette års erfaringer ønsker man i de tre regioner en evaluering af det nye valgfagssamarbejde. Formålet er at afdække muligheder og udfordringer med henblik på at kvalificere regionernes videre samarbejde omkring valgfag.

Evalueringen har som ambition at afdække væsentlige parametre på tværs af de tre regioner samt at give data på regions- og klyngeniveau.

DATO.

19.MARTS 2016

REF.

JARJ/SEHA/CHLYH/

JOURNAL NR.

Evalueringsdesign

Undersøgelsen af valgfag består af:

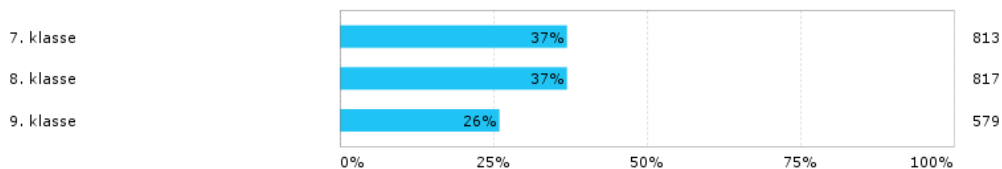
- Et spørgeskema udsendt til alle deltagende skolars 7., 8. og 9. klasser
- En række fokusgruppeinterview i hver region med elever, lærere og ledere

Undersøgelsen afgrænses til skoler og ungdomsskolars perspektiv og oplevelse af valgfagssamarbejdet. Dette skal ses i lyset af, at det har været væsentligt dels at få praksiserfaringer med elevernes oplevelse af de nye valgfag og dels at få kvalificeret selve organiseringen af samarbejdet. Der er af ressourcemæssige årsager ikke lavet fokusgruppeinterview med ungdomsuddannelserne. Dette skyldes bl.a., at der foregår en evaluering af samarbejdet med ungdomsuddannelserne i regi af projektet EUD i Skolen.

Spørgeskemaundersøgelsen er, på baggrund af ungeledernes ønske, foretaget fra uge 6 til uge 8. Der er 26 skoler på tværs af regionerne, der har deltaget i undersøgelsen. Skoler uden overbygning og med profilspor har ikke deltaget i undersøgelsen. På byplan har 2047 elever gennemført spørgeskemaundersø-

gelsen (herudover har 162 elever delvist gennemført spørgeskemaundersøgelsen) og samlet set giver dette en svarprocent på 49,6% i forhold til samlede antal mulige respondenter.

Fordeling af svarprocent på byplan:

Fordelingen mellem antal besvarelser ift. klassetrin vurderes at være repræsentativ for hver af de tre regioner.

Baggrund

I regi af ”Fremtidens Skole”, etableringen af børne- og ungemiljøer og Folkeskolereformen, er der påbegyndt en bevægelse mod øget samarbejde mellem skoler, ungdomsskoler og eksterne aktører, herunder ungdomsuddannelser, frivillige foreninger, lokale kræfter, virksomheder m.m., omkring udbud af valgfag. Valgfagene tænkes dermed på tværs af traditionelle fag og afvikles i samarbejde mellem forskellige faggrupper. Tidligere har skolernes valgfagsudbud typisk været koncentreret til den enkelte skoles eget udbud af valgfag baseret på de lokale lærerkræfters kompetencer. I praksis har det betydet, at eleverne har kunne vælge blandt et ofte smalt udbud af valgfag, hvis kvalitet har været afhængig af de kompetencer, som lærere på den lokale skole har udbudt. Derudover har ungdomsskolen også budt ind med valgfag.

Skolerne har tidligere arbejdet sammen – også med Odense Musikskole og ungdomsskoler - men ikke i det omfang, som det har været tilfældet i dette skoleår. Det nye er, at skolerne i de tre regioner går sammen i klynger eller partnerskaber med naboskoler – typisk 3-4 grundskoler og ca. 4 klynger i hver region. Den regionale ungdomsskole byder fortsat ind med tilbud i klyngerne, og både de og skolerne har spillet en aktiv rolle i forhold til at lave samarbejdsaftaler med eksterne aktører, foreninger, kulturtilbud osv. Valgfagene tænkes dermed bredere end tidligere.

Konkret betyder det for eleverne, at de i det kommende skoleår kan vælge valgfag blandt et markant større udbud af fag, og at fagene formodes at få en højere kvalitet. Kravet om, at valgfagene skal indeholde beskrevne læringsmål kan også være et element, der kan medvirke til at højne elevernes læringsudbytte.

Det odenseanske valgfagssamarbejde er baseret på en regional aftale om en fælles fordybelsesdag eller fagdag. En del af skolerne har det forgangne skoleår haft gode erfaringer med at afsætte en dag om ugen i elevernes skema,

hvor der er mulighed for at fordybe sig i faglige fag som f.eks. en hel matematikdag, ture ud af huset og lignende. Strukturen er med til at understøtte tanken om den åbne skole og en mere varieret skoledag.

Fordybelsesdagen anvendes også til valgfag i ungemiljøerne. I hver af kommunens 3 regioner har skolerne i foråret lavet en aftale om en fælles fordybelsesdag. Det har været nødvendigt at koordinere, at fordybelsesdagen falder på forskellige dage i hver region for at lette presset på besøg, aftaler med institutioner, museer, uddannelsessteder mv. på byplan.

Organiseringen af valgfagssamarbejdet og udarbejdelse af valgfagskatalogerne har fundet sted i de regionale ungeledergrupper, med de tre formænd i spidsen for arbejdet.

Valgfagssamarbejdet har hidtil været særligt tydeligt omkring UngNord, Risingskolen og Seden skole. Inden for de sidste to år er dette valgfagssamarbejde – ”Periodevise valgfag”- blevet udbygget betragteligt til at omfatte størstedelen af skolerne i Region Nord, og det har tjent som inspiration til udviklingen af det odenseanske valgfagssamarbejde på byplan. Evalueringen peger på, at der også fremadrettet er et potentiale i at sikre videndeling om valgfagssamarbejdet på tværs af de tre regioner.

Formål med valgfagssamarbejdet

Børn- og Ungeforvaltningen har set valgfag som en mulighed for at styrke samarbejdet mellem ungdomsuddannelser og grundskoler. I foråret 2015 er der pågået et arbejde med at finde en model for samarbejde mellem ungdomsuddannelserne og grundskolernes ældste klasser, gennem udbud af fælles valgfag. Målet har været at sikre, at elever i de tre regioner i Odense Kommune får mulighed for at stifte bekendtskab med ungdomsuddannelserne gennem et varieret udbud af valgfag, med henblik på at inspirere og udfordre eleverne på deres uddannelsesvalg efter grundskolen.

Evalueringen peger på, at der fremadrettet vil være værdi i at skærpe formålet med valgfagssamarbejdet for at styrke kommunikation og gensidig forventningsafstemning, også i partnerskaberne med eksterne aktører. Der bør være tydelighed omkring, hvilke succeskriterier der forventes i forhold til:

- Faglige mål
- Dannelseperspektiv
- Styrkelse af ungemiljøer
- Transfer til fritid og erhvervs- og ungdomsuddannelser

Evalueringens konklusioner og udviklingsperspektiver

I forlængelse af rækken af fokusgruppeinterviews samt data fra spørgeskemaundersøgelsen er det tydeligt, at valgfagssamarbejdet er kommet godt fra start i skoleåret 2015/16. Der er overvejende positive tilkendegivelser hos både elever, lærere og ledere. I næste skoleår burde der derfor blot være tale om justeringer i forhold til organisering og koncept.

Evalueringen peger på en række styrker og udviklingsperspektiver i forhold til valgfagssamarbejdet, som bør indtænkes i den fremadrettede planlægning. De gennemgås kort i nedenstående, og de falder i følgende 4 dele:

Ungemiljøer og mobilitet
Motivation og tilfredshed
Transfer
Organisering af valgfagssamarbejdet

Ungemiljøer og mobilitet

- **Styrkelse af ungemiljøer**

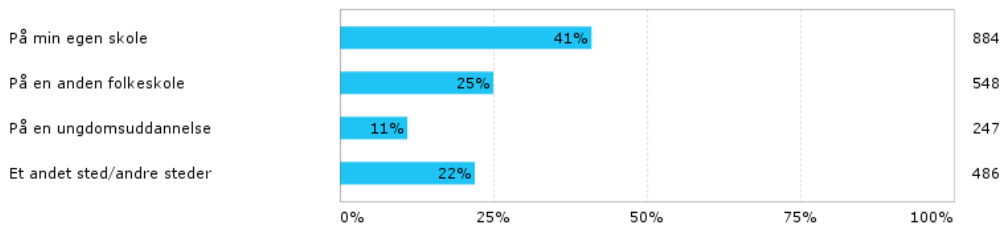
Eleverne er generelt meget motiverede af det brede udbud af valgfag. De finder det positivt, at indgå i nye læringsmiljøer på tværs af skoler og i et fællesskab baseret på fælles interesse og aktivt tilvalg. I fokusgruppeinterviews giver eleverne udtryk for, at de er ude af komfortzonen, når de bevæger sig ud af egen skole. Det kræver noget mod, men det er samtidig spændende og tillokkende. Eleverne er klar over, at det er en del af en selvstændighedsproces i forhold til eksempelvis en kommende ungdomsuddannelse. Eleverne fortæller bl.a. at de får nye venner, og at det er interessant at opleve andre læringsmiljøer end dem de traditionelt er en del af. Lærere og ledere peger bl.a. på den værdi der er i, at eleverne med udgangspunkt i deres interessefelter bliver introduceret til faciliteter og miljøer, de ikke kendte i forvejen. Nogle lærere giver dog udtryk for, at enkelte elever har svært ved begå sig under disse rammer, særligt ift. sociale relationer. De allermest usikre elever, der skal have et valgfagstilbud uden for egen skole, vil profitere af at komme afsted med en klassekammerat. Lærerne oplever, at de usikre elever, der er alene afsted, generelt har mere fravær.

Også anvendelsen af fordybelsedage/fagdage til valgfag giver positiv respons hos såvel elever som lærere. Fordybelsedagene skaber bl.a. mulighed for mere intensive forløb, med tid og ro til fordybelse samt mulighed for at bevæge sig ud fra skolen.

- **Mobilitet**

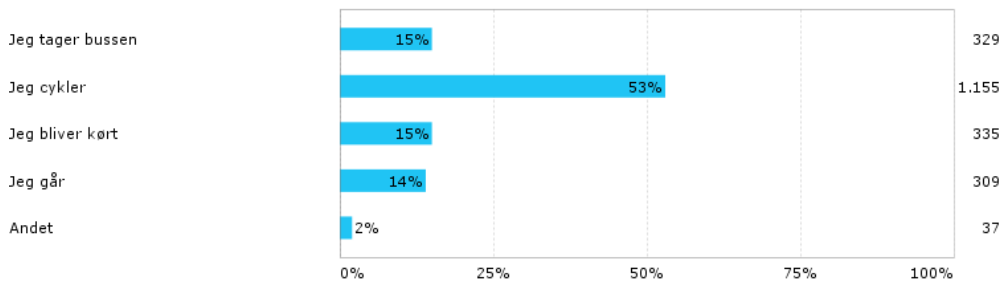
Der har tidligere været udtrykt bekymring blandt ledere og lærere i forhold til, hvorvidt eleverne vil flytte sig fra hjemskolen til andre tilbud. Evalueringen viser tydelige tegn på, at eleverne ikke opfatter det som en barriere at skulle flytte sig efter undervisning. Tværtimod bliver der udtrykt tydelig interesse og nysgerrighed for at opleve andre læringsmiljøer og særligt bliver der, fra elevernes side, lagt vægt på, at man gerne vil flytte sig efter gode rammer og faciliteter. Hvis eleverne ikke møder op, må det derfor tilskrives andre årsager.

Hvor foregår dit valgfag:

Som det fremgår af data svarer 41 % de har valgfag på egen skole, 58 % at de er ude af hjemskolen.

Hvordan kommer du hen til dit valgfag:

Vest er den region, hvor flest af de adspurgte elever cykler rundt (66%), i Region Syd cykler 58% rundt og i Region Nord er det 37 % af eleverne. Dette kan enten tilskrives valgfagenes beliggenhed eller generel tradition for at cykle til aktiviteter.

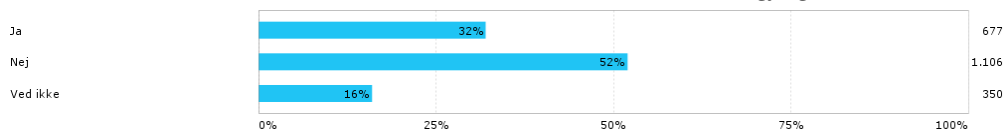
Motivation og tilfredshed

- **Motivation og tilfredshed**

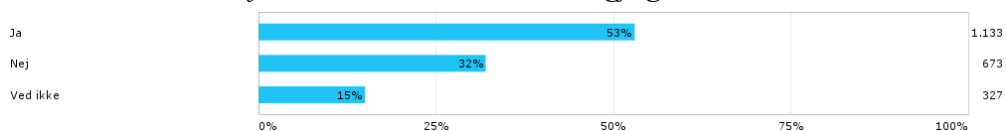
Det formodes, at der er en sammenhæng mellem elevernes oplevelse af tilfredshed og:

- opfyldelse af deres 1. eller 2. prioritet
- deres oplevelse af indflydelse, mål og feedback
- forventningsafstemning jf. beskrivelser af valgfag i katalog

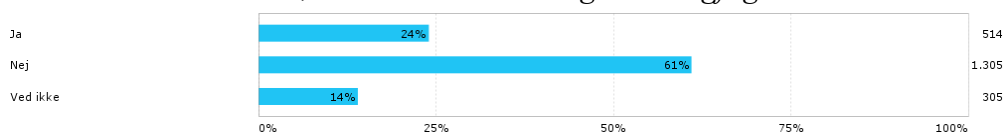
Er du med til at bestemme, hvad du skal lære/lave i dit valgfag?

Kender du målene for det du skal lære i dit valgfag?

Får du løbende at vide, hvordan du klarer dig i dit valgfag?

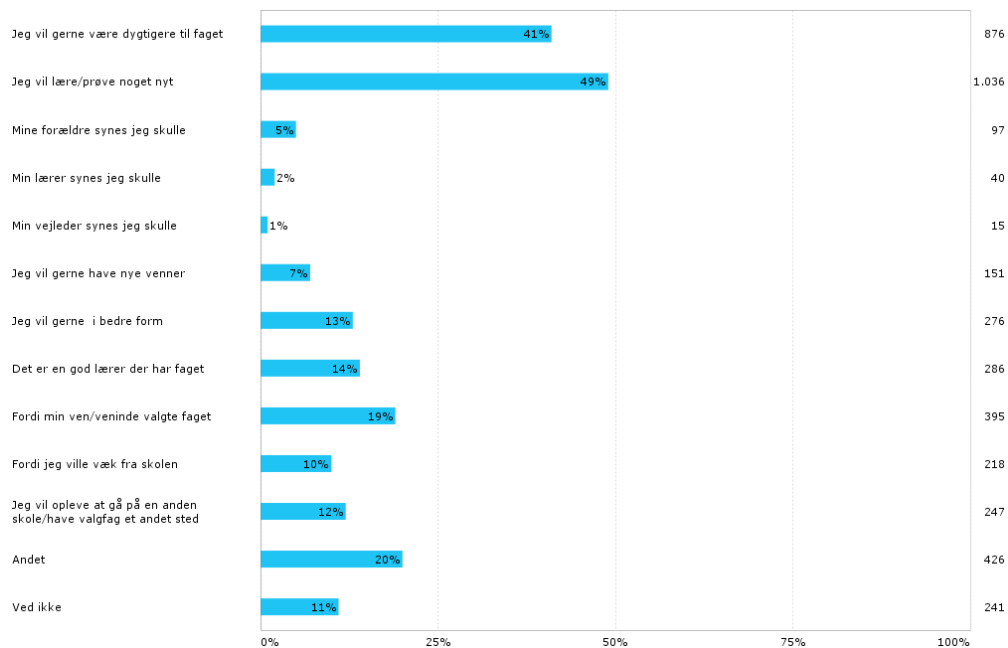

Det tilstræbes, at eleverne får opfyldt deres 1. eller 2. prioritet, og det har langt de fleste fået. I syd og i vest er der flere elever der får 1. og 2. prioritet end i nord. Det er muligvis nemmere at få fordelingen af elever til at gå op i mindre sammenhænge end i større partnerskaber.

Hvis man ser nærmere på gruppen af utilfredse eller meget utilfredse elever viser det sig, at der er en generel spredning i forhold til skoler, valgfagstilbud og klassetrin. Der er dog en større andel af elever, der har fået deres 4. eller 5. prioritet.

- **Styrkelse af elevernes valgkompetencer**

Elevernes valg er styret af interesse og lysten til at lære nyt. De vil gerne blive dygtigere til det fag, de har valgt

Eleverne skeler ikke til valgfagernes placering, men til indhold af valgfaget. Det er et aktivt tilvalg og ikke et fravalg af egen skole, når de vælger deres valgfag.

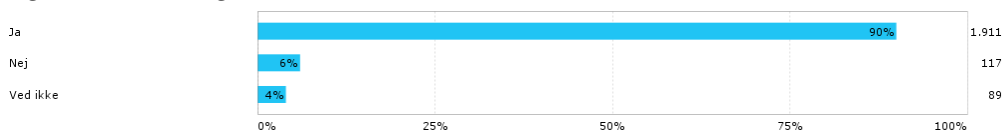
Kun 19 % angiver, at relationer har betydning for deres valg. Selve valget af valgfag tillægges stor vægt, og det er en proces, som eleverne bruger meget energi på. De vil gerne vælge det rigtige. Eleverne efterlyser større overensstemmelse mellem beskrivelserne af valgfaget og det faktiske indhold. De vil gerne vide mere om målgruppe, udbytte og forventninger til deltagere på valgfagstilbuddene. På den første dag vil de gerne have udleveret en plan for valgfagsgangene i overskrifter, så de bliver fortrolige med forløbet. Lærerne fortæller, at valgfagene er med til at styrke arbejdet med elevernes valgkompetencer i grundskolen. Eleverne skal lære at træffe betydende valg og fastholdes i det valg, de har gjort.

Eleverne angiver samtidigt, at de ønsker mere viden om de enkelte valgfag, inden de skal vælge næste gang. Samtidigt er det en fordel, hvis eleverne inden en eventuel valgfagsmesse, har fået gennemgået de enkelte valgfag og er forberedte til messen, så de herved har mulighed for at stille de rette spørgsmål. For de elever der skal uden for egen skole, er valgfagsmessen desuden en mulighed for at se den lærer man skal have samt gøre det kommende valgfag mindre fremmed.

- **Valgfag som et "frirum"**

Det er markant, at størstedelen af eleverne oplever valgfag som anderledes end den almindelige undervisning.

Oplever du, at undervisningen på dit valgfag er anderledes end din almindelige undervisning?

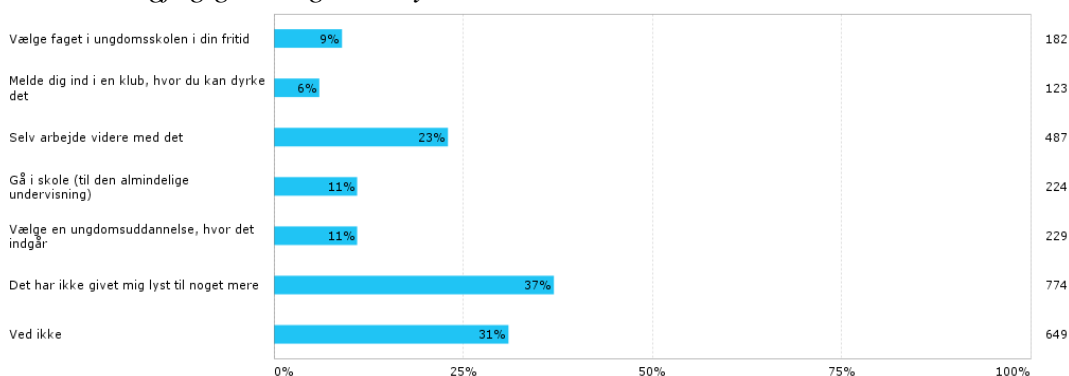
Når der ses bort fra selve den anderledes organisering af faget, fremgår det af spørgeskemaet, at eleverne mener, at de kommer mere ud af huset, de bevæger sig mere, undervisningen er mere alsidig, og de har mere tid til at fordybe sig i fagene. Lærerne oplever, at eleverne kan arbejde mere selvstændigt med deres læringsprocesser.

Eleverne opfatter valgfag som ”en pause” eller ”frirum” fra den almindelige undervisning. I fokusgruppeinterview forklarer lærerne, at frisættelse fra pensum og prøver også giver dem mod på at eksperimentere med andre måder at undervise på, end dem de bruger i den daglige undervisning.

Transfer

I undersøgelsen har der været en opmærksomhed omkring transfer i forhold til elevernes fritidsliv og valg af ungdomsuddannelse. Nedenstående graf er trukket på alle valgfag, og viser, at der ikke er nogen nævneværdig transfer. Dog ønsker 23 % selv at arbejde videre med valgfaget i en eller anden form, og 15 % ønsker at dyrke interessen i enten ungdomsskole eller forening. 11% ønsker at vælge en ungdomsuddannelse, hvor elementer fra valgfaget indgår.

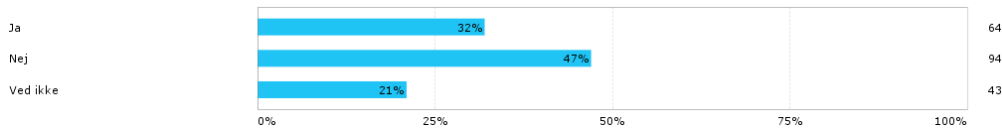
Har dit valgfag givet dig mere lyst til at:

Fra ungdomsskole- og foreningsregi er der en oplevelse af, at man får fat i eleverne på en anden måde og får en anden adgang til samarbejdet med skolerne. De fortæller, at de oplever en tilgang der måske er afledt af valgfags-samarbejdet.

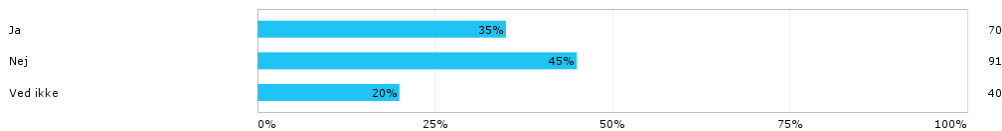
Ser vi nærmere på de elever der specifikt har valgt et valgfag på en erhvervs- eller ungdomsuddannelse, ser resultatet ud som nedenstående:

Er du blevet mere interesseret i en erhvervs- eller ungdomsuddannelse i forbindelse med dit valgfag?

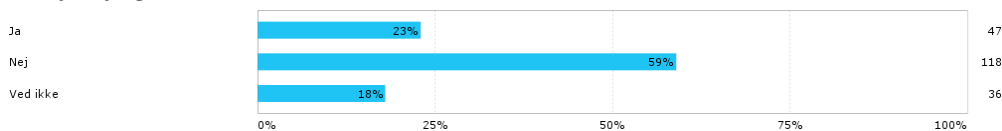
32 % er blevet mere interesseret i en erhvervs- eller ungdomsuddannelse. Heraf er fordelingen 67 % drenge og 33% piger, og det svarer til fordelingen af køn på fagene.

Har dit valgfag gjort dig mere afklaret i forhold til dit valg af fremtidig uddannelse?

Ovenstående graf viser, at 70 ud af de 211 elever i spørgeskemaet, der har deltaget i valgfag på en erhvervs- eller ungdomsuddannelse, er blevet mere afklaret i forhold til valg af fremtidig uddannelse.

Har dit valgfag givet dig lyst til at vide mere om fremtidige jobmuligheder inden for faget?

Den sidste graf viser muligvis, at det er svært for eleverne at tænke ud over ungdomsuddannelse

Går man konkret ind og sammenligner tilbud som f.eks. madkundskab på egne skoler kontra Masterchef på Kold College eller innovationsfag på egen skoler kontra Innovation og Markedsføring på TietgenBusiness, varierer elevernes tilfredshed ikke i de to tilbud. Eleverne giver udtryk for, at de sætter pris på de gode faciliteter, et professionelt islæt og en autentisk kobling til verden uden for skolerne, men de er samtidig glade for eksempelvis madkundskab i et skolekøkken.

- **Valgfag som alternativ brobygningsaktivitet til erhvervs- og ungdomsuddannelserne**

Evalueringen peger på, at der i det kommende skoleår bør laves klare aftaler og gensidige forventningsafstemninger for at få en større effekt af valgfagene som alternativ brobygningsaktivitet til erhvervs- og ungdomsuddannelserne.

Her er der overlap til projektet EUD i skolen, hvor det er hensigten at videreudvikle uddannelsestionede valgfag, ved at integrere uddannelsesvejledning og det timeløse fag ”Uddannelse og job” i valgfagene. Dette skal medvirke til at få flere unge til at få interesse for erhvervsuddannelser og gennemføre en ungdomsuddannelse.

I evalueringen tegner der sig et billede af, at grundskoler og ungdomsuddannelser ikke er afstemte omkring formål og hvilken elevgruppe, der skal benytte sig af tilbuddet. Er valgfagene f.eks. for elever, der er motiveret for faget, er det for dem, der mangler afklarethed og/eller ikke er vurderet uddannelsesparate?

Flere ledere påpeger, at valgfagene med EUD udgør en flaskehals, idet de oplever, at eleverne gerne vil tilbuddene, men holdstørrelserne er for små – også i forhold til de økonomiske ressourcer, der bruges. På nogle af tilbuddene skal der medfølge en lærer fra grundskolen, og det skønnes ikke at være en bæredygtig model for skolerne, hvis holdstørrelserne ikke kan udvides.

Det opleves, at valgfagstilbuddene i EUD-regi danner præcedens for skoledagens længde på valgfagsdagene – fra kl. 8.00-14.00. Det giver grundskolerne en udfordring i forhold til elevernes pausetid.

- **Styrkelse af samarbejdskulturen på tværs af skolerne og i regioner**

I fokusinterviewene med lærere og ledere er det markant, at skolerne har fået styrket deres samarbejde i klyngerne og i de nye partnerskaber, der er indgået med ungdomsskole og eksterne aktører. Man har generelt fået blik for den fælles udnyttelse af ressource lærere og lokaler. Enkelte skoler har særligt gode oplevelser med lærere, der samarbejder på tværs af 2 skoler og deler et valgfag. Andre steder har samarbejdet haft en konkret afsmittende effekt som eksempelvis afholdelse af fælles trimdag for udskoling, udnyttelse af nabo-skolers særlige faciliteter mv.

Valgfagene kan være en stor arbejdsbyrde for de involverede lærere. Derfor er lederne nysgerrige på modeller, hvor flere lærere deler et valgfag. Fordelen ved sådanne modeller vil også være mindre sårbarhed i forhold til lærerfravær, hvilket også er en udfordring, der bliver italesat fra både leder-, lærer- og elevperspektiv.

De mindre skoler er udfordrede på økonomien. Med klynge/regionssamarbejder er der mulighed for en bedre økonomi i tilbuddene. Der er en del udgifter forbundet med indkøb af materialer til valgfagene, men i det omfang det har været muligt, har skolerne prioriteret at få valgfagene godt i gang. I samarbejdet i Nord har man erfaringer med en tydelige forventningsafstemning der medfører en højere grad af gennemsigtighed i forhold til økonomi, f.eks. hvad man som underviser kan råde over, og hvad det f.eks. må koste per elev.

Man ved, hvilke valgfag, der bliver udbudt, hvad man får, hvad de koster, hvad der kan være af elever etc.

Organisering af valgfag

- **Tydelig lederunderstøttelse**

På skoler og ungdomsskoler er der brugt mange arbejdstimer på at udvikle valgfagene på tværs af klyngerne. Der har været en tydelig lederunderstøttelse af processen på skolerne, og man har prioriteret at tilgodese økonomi ind i valgfagene for at få dem godt fra start. I evalueringen er der tydelige tegn på, at netop disse faktorer har haft en positiv afsmittende effekt på både lærere og elevers motivation. Lærerne giver udtryk for, at netop ledelsesengagementet er en vigtig forudsætning for, at man lykkedes med valgfagssamarbejdet.

- **Placering af valgfagsdage og skift**

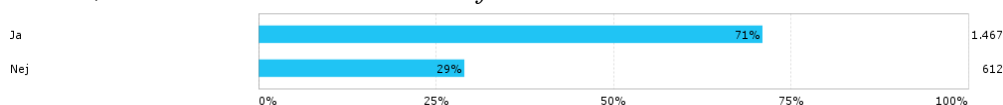
Der bør i forhold til placering af valgfagsdage tages højde for understøttelse af progression, kontinuitet i undervisning og relationsdannelse. Erfaringerne fra i år er, at det kan placeres for spredt i løbet af året og give u hensigtsmæssige afbræk. Der er nogle fag, som er mere følsomme for pauser/brud f.eks. sprogfag, musik og musical. Der er gode erfaringer fra Region Nord i forhold til placering af valgfagene 5 gange i træk i henholdsvis efterår/forår. Der er ligeledes behov for en bred vifte af valgfag, idet nogle valgfag i højere grad end andre tåler, at der løbende bliver fyldt op med elever, hvor skift er nødvendigt. Det kan f.eks. være svært med sprogfag, men lettere med et innovationsfag, hvor arbejdsmetoder i forvejen er meget inkluderende.

Der bør klyngerne imellem være en tydelig kommunikation omkring skift af valgfag undervejs, således at den enkelte lærer på et valgfagshold ikke skal stå over for en problematik med, at elever fra én skole må bytte, imens elever fra en anden skole ikke må.

- **Fravær og manglende kommunikation**

I alle 3 regioner gives der udtryk for, at der er udfordringer i forhold til registrering af elevfravær og besked om fravær til hjemskolen. Det er også en udfordring som ungdomsuddannelserne peger på i årets samarbejde. Ledere og lærere oplever desuden, at der er elever og forældre, der overfortolker betydningen af valgfag. Der er behov for at kommunikere tydeligt til forældre om, at valgfag er '*skal-fag*', og at der netop er en læring i, at eleverne skal være vedholdende og ikke skifte valgfag jf. arbejdet med valgkompetencer. En del af eleverne ved heller ikke, hvem de skal rapportere fravær til:

Ved du, hvor/hvem du skal melde dit fravær til?

Der bør laves tydelige aftaler om tovholderfunktioner og kommandoveje, både mellem skolerne og i forhold til de eksterne aktører som f.eks. ungdomsuddannelser, så alle parter er klar over, hvem der skal kontaktes ved elevfravær. I nord har man fordelt tovholderfunktion i forhold til naturlige samarbejdsflader. Således tager grundskolen sig af kontakten med ungdomsuddannelser, og ungdomsskolen tager sig af kontakten med foreninger.

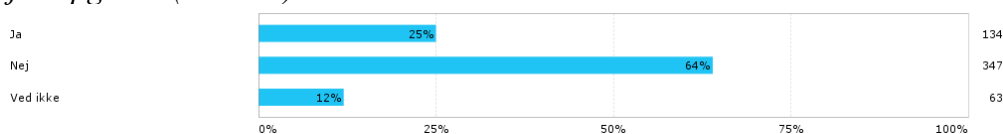
I Vest er der også eksempler på klynger, der har gode erfaringer med uddelegerede tovholderfunktioner.

Udfordringen med kommunikationslinjer mellem f.eks. eksterne undervisere og elever fra flere forskellige skoler kunne formodes at være en udfordring når der skal gives en vigtig fælles besked f.eks. i forbindelse med sygdom, ændring af mødested mv. I flere tilfælde løses udfordringen med lukkede Facebookgrupper, der i forhold til at kunne kommunikere direkte med eleverne fungerer hurtigt og effektivt. Flere skoler nævner dog, at der f.eks. fra en skolebestyrelse har været stillet spørgsmål ved kommunikationsformens legitimitet samt den udfordring, at Facebook som kommunikationslinje går uden om forældrene.

- **Projekt opgave, elevplan og prøver**

I Region Syd og Vest gives der, særligt fra lærersiden, generelt udtryk for, at det er en udfordring at integrere projekt opgaven i valgfag. Dette afspejler sig også i elevernes besvarelse i spørgeskemaet:

Har din valgfagslærer fortalt om, hvordan valgfaget kan inddrages i din projekt opgave? (9.klasse)

I partnerskabet i Nord har man arbejdet med forskellige kontekstnære koncepter omkring projekt opgaven, hvilket er mere meningsgivende. Konkret er der mulighed for at aflevere andre former for output/ produkter end en egentlig rapport. Erfaringen er bl.a., at det fremmer motivation blandt eleverne og ligeledes virker inkluderende på de fagligt svage elever.

Den nye læringsplatform MinUddannelse, der udrulles til næste skoleår, giver mulighed for, at der kan laves hold på tværs af skoler, og at de eksterne aktører vil kunne tilgå elevplaner, hvilket pt. er en udfordring. Læringsplatformen

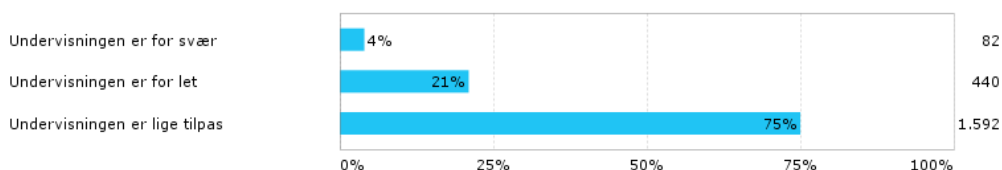
vil også kunne understøtte videndeling mellem lærerne i forhold til årsplaner og udbud af undervisningsforløb i valgfagstilbuddene.

I fokusgruppeinterview med ledere er der en opmærksomhed på, at der i det kommende skoleår åbnes op for forsøg med at aflægge prøver i 4 1-årige valgfag ligesom det fortsat er muligt at aflægge prøve i de 2-årige valgfag madkundskab og håndværk og design og de 3-årige tysk og fransk.

- **Differentieringsopgave**

Det opleves blandt lærerne, at der er en stor differentieringsopgave i forhold til at spænde over 7. – 9. klasses elever, såvel fagligt som socialt. Gentagne gange er eksemplet omkring spændevidden imellem en 7. klasses dreng og en 9. klasses pige blevet fremhævet, og det er tydeligst i fag, der kræver aktiv deltagelse og modenhed i diskussioner. Det kan være en udfordring at målrette og tilrettelægge en god undervisning. Nogle fag som f.eks. science kræver en fagfaglig viden, og her har 7. klasse endnu ikke fysik/kemi. Størstedelen af eleverne oplever dog, at niveauet i undervisningen er passende:

Sæt kryds ved det der passer bedst på dit valgfag:

Eleverne giver udtryk for, at der er en stor værdi i spredningen, hvorimod lærerne giver udtryk for en bekymring. Her bør det dog nævnes, at de elever vi har talt med i fokusgruppeinterviews alle har været stærke elever. Man kunne have en hypotese om, at andre udsagn fra eleverne kunne bidrage til et andet billede. Måske er det netop denne gruppe af elever lærerne taler på vegne af.

Anbefalinger

Det anbefales, at det igangsatte valgfagssamarbejde fortsættes og videreudvikles de kommende år. Det odenseanske valgfagssamarbejde bør ses i et helhedsorienteret perspektiv, dels i forhold til arbejdet med den åbne skole med f.eks. foreninger, virksomheder mv., og dels i forhold til at udfordre de unges uddannelsesvalg og skabe stærke ungemiljøer på tværs af grundskole og ungdomsuddannelser.

På sigt kan valgfagssamarbejdet muligvis se sådan ud i alle 3 regioner:

Såvel skoler som ungdomsuddannelser har et ønske om principiel drøftelse af ambitionsniveau og fremtidige finansieringsmodeller for udviklingen af fælles valgfag fra skoleåret 2016-17. En overordnet og mere forpligtende partnerskabsaftale vil kunne bidrage til et mere ligeværdigt samarbejde samt bidrage med mere kvalitet ift. brobygning og udvikling af valgfag.

Ligeledes er der i nord udtrykt en interesse for, at SDE åbner op for afprøvnin-gen af andre af deres uddannelser samt at der indgås et samarbejde om-kring de ikke-uddannelsesparate elever. Disse drøftelser er løftet videre til Uddannelsesforum.